

سایه بر روند عادی سازی روابط میان ترکیه و ارمنستان

دو طرف در این زمینه صمیمی نیستند و در روند کنونی سرگرم بازی دیپلماتیک هستند. در روزهای اخیر هر دو طرف شروع به شکایت از یکدیگر به جامعه بین المللی کرده اند

سرویس ترکیه/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران / سرویس ترکیه : روزنامه ملیت چاپ ترکیه در مقاله ای در شماره روز گذشته خود نوشت: روند عادی سازی روابط میان ترکیه و ارمنستان از هم اکنون با دشواری مواجه شده است.

ملیت نوشت : دو طرف در این زمینه صمیمی نیستند و در روند کنونی سرگرم بازی دیپلماتیک هستند. در روزهای اخیر هر دو طرف شروع به شکایت از یکدیگر به جامعه بین المللی کرده اند.

ملیت نوشت: خواسته اصلی ترکیه در این روند آنست که ارمنستان به ادعاهای خود درباره نسل کشی ارمنه پایان دهد. در موافقتنامه هایی که برای عادی سازی روابط میان ترکیه و ارمنستان امضا شد به مسئله قره باغ به عنوان دیگر پیش شرطی که از سوی ترکیه مطرح شد ، اشاره نشده است. دولت ترکیه پس از واکنش شدید باکو و تحریک جناح های ملی گرا حل مسئله قره باغ کوهستانی را نیز به عنوان پیش شرط عادی سازی روابط با ارمنستان مطرح کرد. این موضوع که مرز ترکیه و ارمنستان چه زمانی گشوده خواهد شد هنوز مشخص نیست ، زیرا باکو با بازگشایی مرز ترکیه و ارمنستان به شدت مخالف است.

استانیسلاو تاراسوف تحلیلگر روس در مقاله ای ادعا کرد ، آنکارا خواستار آنست که روابط دیپلماتیک میان ترکیه و ارمنستان بدون بازگشایی مرز دو کشور برقرار شود. اما باید خاطر نشان کرد که برای ارمنستان که خواستار رهایی از انزوا است بازگشایی مرز دو کشور یکی از مسائلی است که ارمنستان نمیتواند از آن صرف نظر کند. این در حالیست که در ارمنستان برخی جناح ها در پی تخریب فضای موجود هستند. جناح های ملی گرای رادیکال در ارمنستان بر این باورند که دولت ایروان به رغم تاکید بر ضرورت بازگشایی مرز دو کشور ، خواستار شناسایی مرزهای دو کشور و پذیرفتن موافقتنامه کارس نیست.

ملیت نوشت : بی تردید همانگونه که بسته نگهداشتن مرزها پس از برقراری روابط دیپلماتیک میان ترکیه و ارمنستان امکان پذیر نیست ، گشودن مرز مشترک بدون اینکه طرف ارمنی موافقتنامه کارس و مرزهای ترکیه را به رسمیت بشناسد نیز غیر قابل قبول است. دولت ترکیه هفته گذشته به تصمیم دادگاه قانون اساسی ارمنستان و ارائه پیش شرطهایی برای اجرای موافقتنامه عادی سازی روابط دو کشور به شدت واکنش نشان داد. آنکارا در روزهای آینده نیز بیانیه ای را درباره این اقدام دادگاه قانون اساسی ارمنستان منتشر خواهد کرد. به نظر میرسد با توجه ناخشنودی باکو از روند عادی سازی روابط میان ترکیه و ارمنستان ، آنکارا اکنون مایل است این روند را به تاخیر اندازد. کارشناسان مسائل ارمنستان نیز بر این باورند که دولت ارمنستان نیز با مسئله ای بنام ادوارد نعلبندیان وزیر امور خارجه ارمنستان مواجه است زیرا وی دیدگاه چندانی مثبتی درباره عادی سازی روابط با ترکیه ندارد. کارشناسان بر این باورند که نعلبندیان خود را به جناح های رادیکال ارمنستان نزدیک میدانند و در پی کسب ریاست جمهور این کشور در آینده است. به هر حال می توان گفت که هر دو طرف در شرایط کنونی بیش از آنکه در پی پیش بردن روند سازش با یکدیگر باشند در پی آنند که مواضع خود را در مقابل افکار عمومی جهان توجیه کنند. نخست وزیر ترکیه هشدار داده است ، چنانچه دادگاه قانون اساسی ارمنستان موضع خود را تغییر ندهد ، این احتمال وجود خواهد داشت که روند عادی سازی روابط ترکیه و ارمنستان متوقف شود. اما باید خاطر نشان کرد که این روند با توجه به مسئله قره باغ کوهستانی عملاً متوقف شده است.

نخست وزیر ترکیه خاطر نشان کرده است ، دولت وی موافقتنامه عادی سازی روابط را با ارمنستان بدون هیچ تغییری به مجلس ترکیه تقدیم کرد. به رغم آن باید خاطر نشان کرد که اگر اردوغان واقعا در این زمینه صمیمی بود بی تردید برای تصویب فوری موافقتنامه ها در مجلس ترکیه که حزب عدالت و توسعه اکثریت کرسی های آنرا در اختیار دارد ، تلاش می کرد. این موضوع را نیز باید خاطر نشان کرد که دادگاه قانون اساسی ارمنستان به رغم اشاره به برخی پیش شرطها موافقتنامه عادی سازی روابط را با ترکیه مغایر با قانون اساسی این کشور ندانسته است. در واقع بر اساس موازین بین المللی نیز موافقتنامه هایی که به تصویب مجالس برسد ، از اعتبار برخوردار است. اشاره دادگاه قانون اساسی ارمنستان به پیش شرط شناسایی نسل کشی ارمنه نیز مسئله داخلی ارمنستان است و این کشور خود باید آنرا حل کند. به طور خلاصه میتوان گفت ، اگر دو طرف از اراده لازم برای پیشبرد روند برخورداری بودند، به رغم تمام مسائل این روند ادامه می یافت اما در شرایط کنونی این صمیمیت و اراده وجود ندارد.

پایان پیام.